

”GUDS ORD BÄR ICKE BOJOR” 2 Tim. 2:9

NORDISK ÖSTMISSION

NR 4

DECEMBER 2023

ÅRG 60

Guds ords förkunnelse är det viktigaste inslaget i missionen. Predikstolen finns i S:t Mikael's kyrka i Tallinn.

Betraktelse:

Inför julen 2023

**”Och Ordet blev människa och bodde bland oss,
och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende Sonen
får av sin Fader, och han var fylld av nåd och sanning”.**

(Johannes ev.1:14)

Ser du att Ordet står med stor bokstav? Det beror på att det är ett namn på Guds egen son, Jesus Kristus. Att Ordet blev ”kött”, det vill säga att Guds evige Son, född av Fadern av evighet, nu blev medlem i människosläktet, är för vårt förstånd fullständigt obegripligt. Hur kan han vara både Gud och människa samtidigt, utan sammanblandning? Inte hälften gud och hälften människa utan 100% Gud och samtidigt 100% människa. Nästa fråga är naturlig: Varför? Måste han bli både ock, utan sammanblandning? För många år sedan fick jag höra av en präst som medverkade på ett kristet ungdomsläger, att detta var nödvändigt eftersom han skulle medla mellan Gud och mänskligheten. För att vara medlare måste han helt och fullkomligt förstå båda parterna och representera båda sidorna som en av dem. Tänk t.ex. på bibelorden: ”Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv.” Och; ”En är medlaren mellan Gud och människor, människan, Jesus Kristus.”

Vi tror att Sonen åtagit sig frälsningsuppdraget innan världens grund var lagd.

Och när tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna, ställd under lagen för att han skulle friköpa dem som stod under lagen. Så högt älskade Gud världen att han gav den sin ende Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ärva evigt liv.

När detta stora skulle ske lät Gud några av de himmelska varelserna följa med:

Gabriel besökte både Maria och Josef. En ängel kom till Johannes far Sakarias.

En hel kör av änglar sjöng för herdarna i Betlehems ängd den natten då han föddes. Himlen kom till jorden på besök. När han hade fullbordat sitt uppdrag, lidit dött och uppstått, ledsagades han av två änglar vid sin himmelfärd och en dag ska han komma tillbaka med stor makt och härlighet och ha med sig sina änglar. Jesus Kristus, den allsmäktige och allvetande har dessutom lovat att vara hos dem som tror på

honom varje dag intill den dagen då de ska få se honom på himmelens skyar. Hur är han här nu? Svar: Han är densamme som han var då han vandrade här på jorden. Han upphör aldrig att vara Gud, den andra personen i gudomen och han upphör heller aldrig att vara sann mänskiska. Herren Jesus är vår Broder och Medlare. Han kommer till oss varje dag med sin nåd och sanning. När du firar jul, får du fira den tillsammans med Honom, som kommit hit till jorden bl.a. för att han älskar Dig. Han vill upprätta dig genom sin totala förlåtelse. Han vill att du fortsatt ska var klädd i ditt dops rättfärdiga dräkt, ja han vill leva

varje dag i ditt liv, tillsammans med dig på väg till härligheten.

Vid konfirmationen fick vi lära oss Psalm 345 (37, gamla psalmboken) Här kommer v.4

Till ende Sonen sade han: jag måste mig förbarma.

Far ner uti det syndaland och lös de fångar arma

av deras synd och stora nöd, fräls dem ifrån en evig död

och låt dem med dig leva.

Alve Svensson

Gustav Adolf i Lunds stift

(Skånes Viby)

Ordförandens spalt

Ukraina

När jag skriver denna artikel har Ryssland drivit sitt krig mot Ukraina i över 20 månader. Knappast någon, allra minst Putin, hade nog trott att Ukraina skulle klara kriget så länge. Men Ukraina fortsätter sitt fantastiska motstånd där kriget nästan har blivit en del av vardagen. Men ukrainarna fortsätter att behöva all den hjälp som västvärlden kan ge den och i det vill vi också fortsätta att vara en del. Även om det i det stora sammanhanget är en liten hjälp så tror jag att det betyder mycket för våra kontakter i Ukraina.

Vi fortsätter därför kontinuerligt att stödja de lutherska kyrkorna SELKU och DELKU både med pengar till verksamheter som vi har stött under lång tid och med pengar avsedda för tillfälliga behov.

I DELKU har vi under många år stött verksamhet i församlingen i Charkiv. Det var ju här vi i början på 1990-talet började vårt stöd. Vi fortsätter med detta men kommer nu också att påbörja ett stöd till House of Mercy i Kiev, ett hem för hemlösa som jag själv besökte när jag var där 2019. När jag skriver denna artikel kommer det också en förfrågan från biskop Pavlo Sjvarts om vi

Transporten har kommit fram till destinationen i Ukraina, och har lastats ur.

vill stödja tryckningen av en kristen bok (motsvarar ”Dagens lösen”) för daglig läsning under 2024, vilket vi säger ja till.

Också till SELKU fortsätter vi vårt stöd. Vi har förutom vårt kontinuerliga stöd inför julen också gett möjlighet att dela ut julklappar vid hemmet för blinda i Odessa som Anders O och jag besökte i somras. Angående vårt stöd till församlingen i Dnipro hänvisar jag gärna till den artikel av Sergej Bezv som kan läsas på annan plats i tidningen.

Så måste jag också nämna att vi i slutet av september återigen lastade en lastbil från vårt lager i Solberga för leverans till Ukraina. Även denna gång var mottagarna församlingar i både DELKU och SELKU. Vi har fått tack från bägge kyrkorna. Bifogat kan ni se några bilder från dessa tack.

Vi har också inför den kommande julen gett ett bidrag att användas till julklappar på Barnens Ambassad i Kiev.

Hjälp till utbildning av lettiska präster

Som ni säkert vet har vi under många år hjälpt letter som läser en master på församlingsfakulteten i Göteborg. Utbildningen består av ett antal tvåveckorskurser på plats i Göteborg. Vi brukar då ge deltagarna ett litet belopp som betalning för resa och uppehälle. I höst har det bara varit en person, Rolands Petersons, som har bett om bidrag. Han har gått två delkurser. Den ena kursen har gått i Göteborg medan den andra kursen går i Wittenberg. Han har också framfört ett mycket stort tack för den hjälp han fått för att genomföra sin utbildning.

Jul och Nyårshälsning

Och så vill jag än en gång tacka alla er läsare och understödjare för att ni vill vara med och stödja vår verksamhet och önska er en God Jul och ett Gott Nytt år i vår Frälsares namn!

Martin Wihlborg

Brev från församlingen i Dnipro och dess pastor

Kära Martin, Anders O. och alla
vänner i Nordisk Östmission!

Jag hälsar er med aposteln Pauli ord:
*"Nåd vare med er och frid från
Gud vår Fader och Herren Jesus
Kristus" (Ef. 1:2).*

Detta brev innehåller nyheter och
information om livet och arbetet i
kyrkan i Dnipro.

Först av allt, än en gång tack för
ert besök i Ukraina och speciellt
för ert besök i vår församling. Vi
minns det med mycket stor värme!
Det blev en bra och uppmuntrande
tid och gemenskap.

Tack också för att ni kommer ihåg
oss i era böner och för ert stöd till

församlingstjänst och arbetet med
Herren.

Tyvänn måste vi fortfarande leva
och tjäna under krigets påverkan.
Efter ett och ett halvt år med krig
har vi vant oss vid att leva med det.
Sannolikt är det så som en människa
är skapad, man blir van vid sin verk-
lighet. Vi har vant oss att leva med
stress, med goda och dåliga nyheter
från krigets front, sirener, raketat-
tacker, information om offer, tankar
om hur det skall bli nästa vinter och
liknande frågor. Som troende har
vi en mycket stor fördel – det gör
förtröstan och hoppet till vår Herre
ännu mer tydlig, han som uppenbarar
sig själv för oss i sin barmhärtighet.

Pastor Bezv med församlingsmedlemmar.

Därför förlorar vi inte modet utan förnyas i vårt hopp varje dag. Därför fortsätter också Kyrkan sitt liv och sin tjänst. Bönerna, att kriget skall ta slut, att det skall bli en rättvis värld med seger över hatet och illviljan i världen, har också blivit en del av kyrkans liv.

Vår kyrka har gudstjänst varje söndag, som den alltid haft. Nu kommer det 30–50 personer till gudstjänsterna. Det är fortfarande ett visst utflöde av medlemmar i församlingen som flyttar västerut. Under det sista året har församlingen bytt ut nästan 80 % av sina medlemmar. De flesta medlemmarna i kyrkan är därför nya.

Vi har bibelstudier på tisdagar. De allra flesta som går på bibelstudierna är nya kyrkomedlemmar som har anslutit till församlingen under kriget. Just nu har vi en kurs för att lära ut Guds frälsningsplan. Vi studerar de viktigaste händelserna och personerna från GT och det leder oss steg för steg till Jesu födelse. Efter det kommer vi kortfattat att studera Jesu liv och tjänst enligt Markusevangeliet.

I det stora hela är livet i kyrkan mycket rikt. Människor samlas i veckan för att städa och göra annat viktigt i byggnaden. Musikerna samlas för att öva. Människor som hjälper till socialt samlas för att förbereda sin assistans...

Vår Bibelgrupp möts också i byn Zarja. Nyligen startade vi en liten tillbyggnad på huset. Vi gör en utbyggnad

Dopförrättning i Dnipro

som ger ytterligare utrymme och vi vill även se till att byggnaden kan tåla den kommande kylan.

För ett tag sedan sände ni pengar för kyrkobyggnadens isolering. Det har inte varit möjligt att få ihop medel för att isolera hela byggnaden men vi har isolerat en del. Hälften av er gåva skall användas senare när vi är förberedda för att isolera hela byggnaden. Än en gång, tack för ert stöd och hjälp för att ta hand om kyrkobyggnaden!

Jag måste också framföra ett speciellt tack för att ni en gång gav pengar för bilreparation. Under det här året d.v.s. under halva tiden för kriget har detta varit en fantastisk välsignelse. Vår minibuss körde c:a 8000 mil och transporterade många ton hjälp och välsignelse. Jag fick alltid möjlighet att göra det nödvändiga arbetet och reparationerna av bilen kunde göras snabbt. Nu har det blivit nya haverier

NORDISK ÖSTMISSION

på bilen. Jag använde nyligen den sista delen av reparationsbudgeten. Men jag har hela tiden gått och tänkt på vilken lättnad det har varit att kunna laga minibussen och på bara några dagar kunna få den att fungera igen.

Under höst och vår har församlingen haft en konfirmationsklass. Efter detta, i våras, blev två personer medlemmar i församlingen. Sju personer blev medlemmar i sommar dvs totalt nio i år. Tack Gud! Det har också varit flera barndop och ett vuxendop.

För några månader sedan gav ni hjälp till en mor med många barn som var gravid med två ytterligare barn. Tatiana födde barnen. Barnen växte och i slutet av juli körde jag dem till Tyskland. Nu går de igenom flera flyktingcenter och arbetar med pappersarbete. Snart kommer de att ha ett permanent boende. Att flytta till Tyskland tycks vara en större välsignelse för dem än vi tänkte. När de anlände till Tyskland visade det sig att ett av barnen var i behov av ett kirurgiskt ingrepp. Det var inte allvarligt men i Ukraina hade det varit både svårt och dyrt. I Tyskland gick

det att få operationen utan kostnad. Tack skall ni ha för er hjälp i samband med det!

Vi fortsätter också med vår sociala hjälp och med hjälp till dem som har påverkats av kriget.

Under juni och juli, gav vi periodvis hjälp till de områden som påverkats av sprängningen av Kachovka-dammen. Det finns ett område som ligger nedanför dammen, där det kom stora mängder vatten och området ovanför dammen har förlorat mycket av sitt vatten. Detta är ett ganska stort landområde med många städer och byar. På många platser har det fortfarande inte varit möjligt att få tillgång till vatten eftersom det tar tid att göra brunnar och nya vattenledningar. Mycket grundvatten flödar nu åt annat håll så brunnarna har blivit tomma. Andra brunnar kan ha vatten men det går inte att dricka.

Vi har också gjort resor till Donetsk-regionen och tagit med hjälp till de boende. En del av hjälpen var avsedd för soldater – huvudsakligen mat, sängkläder och medicin.

Vi fortsätter också att ge speciell hjälp i individuella situationer. Ibland

Kyrkans innersida

Kyrkbussen

Utvidgning på gång!

Sergej Bezv med medarbetare

är det medicin, vi gav nyligen en stor last av detta till ett av stadens sjukhus. Nu är sjukhusen överfulla med skadade soldater.

Vi fortsätter också det sociala arbetet i vårt område genom vår församling. Vi gör det inte lika mycket som vi gjorde för ett år sedan eftersom vi inte längre har samma resurser. Men inte desto mindre försöker vi att behålla den riktningen för vår verksamhet, eftersom det är en församling för vårt område, där vi är kallade att vara vår Herres ljus.

Nu försöker vi att förbereda oss för vintern och vill tänka över allt som är nödvändigt för att överleva vintern med risk att förlora elektricitet, vatten eller gas.

Familjen mår också bra. I augusti kunde jag ta en kortare semester. Vi tillbringade en vecka i Karpaterna.

Vår äldsta son har börjat första klass i skolan. Även studerandet har påverkats av kriget – man kan

bara ha utbildning i skolor där det finns bombskydd, lektionstiden har också kortats ner och några lektioner genomförs digitalt.

Tack så mycket för er fasthet i vänskap, medverkan och tjänandet av Herren!

Riklig välsignelse!

Bästa hälsningar,
Sergej Bezv

Sergej och hans familj

Anm. NÖ bidrar med medel till pastor Bezv' lön.

Strövtåg i estlandssvenskarnas Aiboland

”Det doftar hyvlat virke och nybryggt kaffe i föreningen Vikans verkstad. Radion spelar estnisk skvalmusik medan föreningens bärande krafter gör nya ritningar för båtar som ska byggas under årets lopp. Morgonsolen lyser upp den oljade stäven på en ny skuta som tar form inför sommaren. Vid ingången pågår avlastning av virke som bärs in i verkstaden”

På strövtåg i Aiboland. Svenska Odlingens Vänners förlag 2015 sid 22.

Vi fick fira trettio år som gifta i somras, jag och min bättre hälft Maria. Det gjorde vi med några dagar i Tallinn. Stadens medeltida rådhus imponerar varje gång. Vilken stad har ett sådant rådhus så långt norrut, förutom Riga?! Det blev också en utflyktsdag till estlandssvenskarnas Hapsal, deras gamla huvudort i kustbandet och för dess öar där Finska viken mynnar ut. Man får repetera öarnas namn varje gång: Ormsö, Dagö, Ösel och Moon, alla utanför Hapsal. Runö ligger i Rigabukten och Nargö norr om Tallinn. Hapsal förde oss ända tillbaka till äldsta medeltid, men också fram till krigets Ukraina. Det blir tydligt hur aktuell även denna kusttrakt är för Nordisk Östmissions läsare. Jag vill här dela några intryck som jag fick och några jag haft med i bagaget.

Svenska öden i öster

Att vi kan tveka om Sankt Petersburgs lokalisering brukar jag förstskyllapå väderleksrapporterna.

Inte sällan står meteorologen i vägen och skymmer. Ännu längre tillbaka var det nog kapten Cronstedts svek som gjort det, när han överlämnade Sveaborg utanför Helsingfors till ryssarna 1809. Det var i varje fall droppen för min historielärare som varit officer. Jag minns ännu Andres Kung som på 90-talet kunde konstatera att vi på 1980-talet kunde tänka det som en belastning om man höll reda på baltstaternas huvudstäder.

År 2011 publicerade John Chrispinsson en utmärkt introduktion om våra äventyr i öster under tusen år. Boken är uppbyggd utifrån huvudorterna på andra sidan Östersjön. Åbo kunde jag placera, men om jag inte varit i Ryssland hade jag knappt lokaliserat Viborg, än mindre Nyen. Knappt hälften av boken handlade om Estland och därtill estlandssvenskarna. Jag minns att den sist listade staden Hapsal ännu var något okänt för mig. Med vår dagsutflykt i somras fick den liv! Chrispinssons val av introducerande bild — gamla medeltidsborgen

— och rubrik — ”Huvudstad i Skansenland”, hade inte gjort det hela särskilt lockande. Jag vill i stället tala om en pittoresk småstad i kustbandet som minner om allt det som passerat sedan medeltiden av ester, danskar, svenskar/finländare, tyskar och ryssar.

Vid en korsväg i Hapsal (Västra Estland).

Svenskar över havet tidigt och på nytt

Arkeologen Jonathan Lindström argumenterar bestämt för att Ormsö befolkades av ölanningar under korsfarartiden. Man flyttade ett antal byar och de byggdes upp såsom de legat på Öland. Men till denna trakt kom inte minst fiskarbefolkning både från Finland och Sverige. Ormsö är en strategisk plats i kustbandet. Ryssarna militäriserade den under Sovjettiden.

Ett riktigt gripande öde fick vi ta del av i radioprogramserien ”Sommar” (P1) i Midsommarhelgen 2023. På söndagen berättade programledaren Renée Nyberg om hur hennes farfar liksom kom tillbaka från de döda. De upptäckte honom i ett av de tidiga TV-programmen om estlandssvenskarna. Hennes mor hade inför hotet om ockupation gett upp väntan på honom som deporterats till Sibirien. Han hade återvänt till Estland senare, men då inte kunnat eller vetat att söka vidare efter dem. Renée Nybergs farhågor om bitterhet och vrede var som bortblåst. Hans omfamnande kommentar: ”Allt är bra” antyde den ryska formuleringen ”Fsjä charsjä”, inpräglad under sovjeteran. Nu har hennes släkt, tillsammans med långt fler från Sverige, ordnat med sommarhus på öarna.

Hapsal och Aibolands museum

Slutstationen för vår bussutflykt blev småstadens eller snarare kurortens järnvägsstation som byggdes föregående ryssperiod. De första tågen ankom 1905 och de sista lämnade 1995. Det var ett populärt resmål t.o.m. från Sankt Petersburg. Den takbetäckta extra långa perongen (216 m) skulle skydda de prominentaste av gäster från väta.

Vi promenerade på västra sidan av staden för att snabbt komma fram till estlandssvenskarnas museum, Aibolandsmuseet, Rannarootsi

museum. Det ligger ett stycke ut på landtungorna som sticker ut i inloppet till Hapsaluviken. Det geografiska läget nära havet klargör miljön, ordet ”aibo” motsvarar öbor. Man kunde nästan se Ormsö på håll. Hemsidan ger ett fint intryck av stället, jämför www.visitestonia.com/sv/aibolandsmuseum. Museet presenterade ö-kulturerna var för sig. Inte minst Dagös liv varifrån Katarina den Stora i slutet av 1700-talet anvisade de klagande öborna, godsägaren Stenbock var hänsynlös, ny mark längs Dnjepr, med tänkt bättre utsikter. Området hade ryssarna nyss erövrat från turkarna. Efter en första genomgång fick vi också möta estlandssvenskarnas kulturförvaltnings ordförande Ülo Kalm. Eftersom sovjeterna närmast utplånade öbornas svenska spår har museiarbetet i hög grad handlat om att nyskapa gamla skisser, kunska-per och minnen.

Museets klenoder, förutom skär-gårdsmiljöerna med båtar, är aibotapeterna. Första aibotapeten är en 20 meter lång bildväv över den 1000-åriga historien. Den blev färdig när Sveriges kungapar invigde museet 2002. Den fick en fortsättning 2016, 5,5 meter lång, och beskriver fortsättningen efter flykten från Estland 1944, att man nu kan återvända till den forna hembygden. Att historien lever var tydligt. Idag förbereddes hjälp till Gammalsvenskby. Detta är en värld som sår nya frön som

gror. Spåren efterforskas och nya projekt sjösätts. Hapsal är värd sin egen resa. Och det finns mer! Den gamla biskopsborgen hann vi gå igenom men missade Ilons sago-land, bl.a. illustratören till många av Astrid Lindgrens böcker. I öbornas museum finns t.o.m. övernattningsrum! Låt oss avslutningsvis återvända till Vikans miljöer:

”Jag får intrycket att [Jorma Friberg] går sina egna vägar och inte följer konformismens lagar. Det finns många aktivister av Jormas kaliber i Aiboland. De jobbar hårt i det fördolda för att återuppliva den estlandssvenska kulturen men de har inget behov av att stå i rampljuset eller framhäva sig själva. Vikans verksamhet bärs upp av sådana människor.” (På strövtåg i Aiboland, 2015 sid 24).

Jonas och Maria Nilsson,
på strövtåg i Aiboland

Jonas och Maria på den nedlagda järnvägsplattformen i Hapsal

Förtroende värd

Intill dess hjälten kommer — så står det i 1 Mos. 49:20 i den gamla svenska bibelöversättningen, som fastställles strax innan Estland övergick från att tillhöra den svenska kronan till att tillhöra kejsarens krona. Det handlar förstås om hjälten som dog på korsets stam till försoning för all världens synder. Men det finns också mänskliga hjältar, och i nedanstående artikel som kommer från det gamla Reval (Tallinn), får vi en påminnelse om att göra som riktiga hjältar, nämligen att be till den himmelske hjälten, och därmed se bort från sig själv.

Vår tid är en tid för hjältar, men inte på det sättet att det finns gott om dem, utan tvärt om är behovet av tvättäkta hjältar näst intill akut. Därför är det kanske viktigare än någonsin att lyfta fram goda föredömen. För det går inte att växa som människa genom att bara se på sig själv. Nej, goda föredömen i helgon och hjältar är det som behövs för att kunna växa och mogna för Guds rike.

Den gamla och goda traditionen med att högtidlighålla Gustav Adolfs-dagen kommer här väl till pass och ger goda möjligheter att lyfta fram en förebild för såväl unga som gamla.

Dagens högtidlighållande på Gustav Adolfs-gymnasiet här i staden är en god blandning av tradition

och förnyelse med avgångsklassen som ansvarig. I år kände man hur gymnasisterna hajade till när svenska ambassadören bad dem som var sexton att räcka upp en hand för att sedan fortsätta med att just i den åldern blev Gustav Adolf kung av Sverige och hertig av Estland.

I församlingen är sjätte november en av de bättre besökta gudstjänst-dagarna, och det är också lätt att minnas, för vi samlas alltid klockan 6 den 6 november.

06.11 kl. 18

**Kontsertpalvus
Musikandakt**

Traditioner är att bygga för framtiden, och vi vill göra vad vi kan för att ge förebilder. Gustav II Adolf avfärdas av vissa som en krigarkung, medan han för dem som vill se lite längre och djupare även i den saken är ett föredöme. Han sände inte sina soldater hit eller dit, utan på samma sätt som han själv följde

NORDISK ÖSTMISSION

vår Frälsare sade han till sina man-
nar ”följ mig”.

Hur mycket färre krig skulle vi
inte ha i världen om de stora och
mäktiga i vår tid hade följt hans
exempel. Detta sätt att leda, genom
att vara ett föredöme, är nog det
enda som fungerar i stort som smått
i vår ord- och bildtrötta tid. När det
ömsesidiga förtroendet på det sättet
får växa, kan vi i vår vardag få
omskaka människor på samma sätt
som det gick chockvågor genom
hela Europa när Gustav II Adolf
gick ut i krig med sina bönder. På
kontinenten skulle man aldrig ha
vågat ge en bonde vapen på grund
av risken för uppror. Förtroende

som aldrig kan krävas eller tvingas
fram, utan endast förtjänas, kan
också i allas vår vardag bli en mis-
sionsmöjlighet genom att överraska
och omskaka på ett sätt som kan
öppna vägar till verkligt sannings-
sökari. Ett sanningssökande som
har med sig löftet om att den som
söker han finner sin Frälsare och får
sedan i hans efterföljd steg för steg
bli mer och mer lik helgonens och
hjältarnas förebild.

Så fira gärna Gustav Adolfs
minne och ännu viktigare be de
böner han bad.

Patrik Göransson

Nordisk Östmission

tackar varmt och innerligt sina många medarbetare och gåvogivare
för det gångna årets trofasta stöd och arbete i missionsverksamheten
och önskar en riktigt *God jul och ett välsignat nytt år!*

S:t Mikael's svenska församling ingår i Estniska ev. lutherska kyrkan (EELK). Här ser vi stora ingången till församlingens kyrka, en byggnad som varit kyrka sedan 1700-talet.

När hönorna gick med i kören från Åland

Tõnis Kark är kaplan i Tallinns Svenska S:t Mikael's församling, i Sverige skulle han haft titeln komminister. Församlingens kyrka är flerspråkig då det firas både svenska, estniska, finska och tyska gudstjänster. Nordisk Östmission ger bidrag till finansieringen av pastor Karks tjänst. Församlingen har också ansvar för gudstjänster på flera av Estlands öar. Kyrkan ligger på Riddaregatan, på estniska Rüütli tänav.

Sedan församlingen fått en andra präst hör det till ovanligheterna att kyrkoherden tjänstgör ensam på söndagarna, men som det alltid är, så händer det mest när man anar det minst och allra helst när någon är ensam om att bära ansvaret. Och så blev det när komministern var på resa samtidigt som en kör från Åland var på besök. När de efter

högmässan skyndade vidare mot nya äventyr förenade sig församlingens fem hönor med sångargästerna som ingenting såg eller märkte när hönorna gav sig ut på egna äventyr på Riddaregatan, och följde kören hela vägen till Frihetsplatsen. Hur det kunde bli och gå på det sättet är det varken fruktbart eller artigt att vidare undersöka. Men klart är

att våra hönor genast gjorde succé bland stadens turister och blev riktiga fotomodeller till de lokala guidernas stora förtret när dessa förlorade sina lyssnare för kacklande konkurrenter. Kyrkoherden hade endast fått en liten stund av lugn i sakristian när en mångårig kyrkorådsledamot, Jutta Holst, ringde och berättade om att våra fjäderfän givit sig ut på egna äventyr. Det gällde att agera snabbt och hitta medhjälpare på ett ögonblick, men som den vise bonden Paavo säger så gäller det att ”Herren prövar blott han ej förskjuter”. Hur som helst blev intresset för hönorna bara större när det dök upp en präst som ville göra slut på deras semesterutflykt för att med hedern i behåll återföra dem till den trygga platsen på kyrkans gård. Slutet gott allting gott!

Dagen efter Gustav Adolfs-dagen kunde man se ett underligt sorgetåg på Riddaregatan.

Det hela började egentligen en vacker vårdag då den kända dirigenten Leana Salu från Göteborg kom till vår församling. Detta ledde till en välkommen nystart i församlingens musikliv. Vi fick på några månader två nya körer för barn och vuxna. Söndagsskolebarnen sjunger som aldrig förr och luciaövningarna har redan kommit igång. Församlingssången blir bara bättre och bättre och liturgin klingar skönare än någonsin. Allt var gott och väl utom att vi saknade ett elektriskt piano för övningen i

församlingssalen, och pengar är det mera ont om än på länge. Vi präster tog på oss att ansöka om stöd för inköp och för körverksamheten. Snabba pengar var inte i sikte, men när nöden är som störst är hjälpen som närmast, och i detta fall genom våra församlingsmedlemmar Gustaf och Karolina, som bor bara några hundra meter från kyrkan i ett hus som är inbyggt i stadsmuren. När de fick reda på våra problem erbjöd de oss genast att få låna deras fina Yamaha-piano tills vi får stöd för att köpa in ett eget. Vi präster gick så för att hämta det nämnda instrumentet tillsammans med vaktmästaren. Gustaf packade omsorgsfullt in klaviaturen i svart plast, så att det utan tvekan såg ut som en kista som bars av två man. När vi hade tackat familjen och lämnat några Gustav Adolfs-bakelser inledde vi processionen längs Riddaregatan. Först gick vår allvarlige vaktmästare med pianots ben under armen, och sedan kom vi präster med något som såg ut att vittna om ett sorgetåg. Gatans muller och människornas rörelser stannade obemärkt av, en del blottade sina huvuden, och en reseledare förlorade helt kontrollen över sin anförtrodda grupp. Allt återgick till det vanliga först när vi kommit fram med vårt elektriska Yamaha-piano och en och annan i sitt hjärta önskat den avlidne frid. C'est la Vie!

Tönis Kark

Från läsekretsen

Vi har fått detta brev från en av våra läsare, och vi väljer att ta med det här:

Guds medarbetare och förvaltare

[...] mig skall inget fattas. Psaltaren 23 vers 1

I utvecklingen av Martin Luthers lilla katekes står det: *Gud försörjer mig rikligt varje dag med kläder och föda, hus och hem och med allt det jag behöver för mitt uppehälle.*

Jag skall berätta om några människor som levde i tro på att Gud gav dem vad de behövde.

När jag arbetade inom skol- och studentrörelsen var min arbetsplats i Hässleholm. Där fanns flera bönegrupper där föräldrar bad för skol- och studentarbetet. Ett böneämne var ekonomin. Under bönen i en bönegrupp fick en pappa övertygelsen att han skulle ta ett lån i banken och sätta in hela summan som han lånat på skol- och studentarbetets bankkonto. Han berättade om det i bönegruppen. Då säger han: ”Vad har det för betydelse att jag har en skuld i banken om Jesus kommer tillbaka innan lånet är betalt?” Där fanns också i bönegruppen en mamma och en pappa som också tog ett lån och satte in hela summan som de lånat på skol- och studentarbetets bankkonto. De personerna som tog lånet hade en fast inkomst och stabil ekonomi. En av dem var egen företagare.

Detta är endast ett exempel av många hur man ekonomiskt kan stödja arbetet i en kristen organisation.

Så kom den dagen när jag läste i tidningen att mannen som fick Guds ledning att ta lånet var död. Nu är alla föräldrarna i Hässleholm, som var med i bönegrupperna döda och han var den siste. Det behövs nya generationer av förebedjare och givare.

Inom alla kristna organisationer, även i Nordisk Östmission, behövs det människor som vill leva nära Jesus och som delar med sig av det som Gud har gett dem.

Janne Eriksson, Kristianstad

Gåvoredovisning

MAJ 2023, komplettering

Hyllningar

Hannie Rohr, Wengi, Schweiz.

JULI 2023

Gåvor	48.657:00
Gåvor Ukraina	6.850:00
Kollekter	18.235:00
Summa	73.742:00

Kollekter, utan särskild anmärkning
Immanuelförsamlingen, Tuve 4525,
Naum 400, Kungälv-Ytterby 4208,
Örgryte pastorat 5389,
Jörlanda 1360 (t. transp.),
Jonakapellet, Österåker 360,
enskilda kollekter: 200+300.

Kollekter till Ukraina

Västra Mark 1493.

Begravningar juli 2023

Maj Franck, Göteborg,
Karin Lindqvist, Fryksände,
Roland Andersson, Foss, Torborg
Farkas Lindqvist, Uddevalla

Hyllningar

Daniel och Maria Olander, Jörlanda.

Sykrets

Solberga 6000.

AUGUSTI 2023

Gåvor	31.538:00
Gåvor Ukraina	7.200:00
Arv	411.997:32
Kollekter	28.105:00
Summa	478.840:32

Kollekter, utan särskild anmärkning

Pauluskapellet Uppsala 5050,
Ev. Luth. Missionsförening
Linköping 1500,
Solberga, ljusbäraren 921,
Tidersrum 3011,
Örgryte pastorat 7626,
Solberga (t. transport) 2956,
Nylöse pastorat 1950,
Uddevalla 450,
enskild kollekt 100.

Kollekter till Ukraina

Den gode herdens församling,
söndagsskolan 191,
Västra Mark 3750, Naum 600.

Begravningar

Torborg Wihlborg, Göteborg,
Kajsa Bobeck, Kristvalla,
Maj Solar, Birgitta Johansson,
Vinberg, Gunvor Karlsson,
Brastad.

Hyllningar

Åke Martinsson, Grinneröd,
Roland Kristensson, Fuxerna.

Arv

Ingrid Henriksson, Ljungby,
Sunnerbo.

SEPTEMBER 2023

Gåvor	88.038:00
Gåvor Ukraina	14.721:00
Arv	540.438:69
Kollekter	6.695:00
Summa	649.892:69

NORDISK ÖSTMISSION

Kollekter, utan särskild anmärkning:

Virestad-Härlunda 2635,
Jörlanda (t transport) 2660,
Härnäs missionsförening 1000,
enskid 400.

Hyllningar

Karin Eriksson, Hajom,
Gunborg Gustavsson, Bro,
Vikorne, Lars Christian Hellgren,
Solberga.

Begravningar

Lillie Albertson, Ölmevalla,
Yngve Johansson, Tostared,
Kajsa Bobeck, Kristvalla,
Maj Franck, Göteborg,
Bengt Olsson, Lane Ryr,
Kenneth Carlsson, Ljungskile,
Tore Olsson, Norum,
Lars Olof Johansson (minnesgåva).

Arv

Tore Henriksson (slutredovisning)
och Vera Henriksson, båda Södra
Mellby.

Övriga upplysningar lämnas av
kassören. Ett varmt tack till alla
givare!

Betalningar från utlandet

Nordisk Östmission kan ta emot kronor på Plusgirot 42 20 57-0
i Nordea (NDEASESS) som internationellt har nummer
SE29 9500 0099 6026 0422 0570.

Betalningar i euro kan också skickas till vårt konto i
Deutsche Postbank (PBNKDEFF) med kontonummer
DE77 5901 0066 0006 0306 64.

Mottagare är i bägge fallen Nordisk Östmission, och den adress
som NÖ har registrerad hos Skatteverket är den hem till kassören
(se baksidan).

Rättelse till NÖ 3/2023 sid 19:

Bilden illustrerar hur en människa nås av gnistor från Radio Sedaye Enjil och hur hon sedan kan få mer information, ställa frågor och växa i tron. Bilden kommer från TWR.

Dagö

Dagö, en av de inte alltför små öarna i Östersjön, skulle kunna vara det gemensamma för flera av de artiklar som du kan läsa i detta nummer av vår tidning. Artiklarna berör Estland och Ukraina. Från Dagö kom svenskyborna som i stort eller litet antal har bott vid floden Dnjepr (Dnipro på ukrainska) i Ukraina, där de boende lutheranerna under senare tid har betjänats av pastor

Alexander Gross, som var gäst på vårt årsmöte. Vid den floden ligger också staden med samma namn som floden, Dnipro, och du kan läsa om den lutherska församlingen där. Dagö räknas nog till Aiboland, en del av västra Estland. NÖ önskar verka så länge dagen varar, även om det kan verka som vi befinner oss ensamma på en ö i världen.

A.E.

**Adressändringar och liknande ärenden meddelas kassören!
Nordisk Östmission, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla**

Nordisk Östmission har enligt sina stadgar målsättningen ”att verka för evangelii spridande bland i första hand östeuropeiska men i mån av ekonomi och övriga resurser också bland asiatiska folk”. Nordisk Östmission deltar också i mån av möjlighet i ”materiell hjälpverksamhet bland ovanstående folk”.

Tidningen Nordisk Östmission utkommer med fyra nummer per år, i mars, juni, september och december. **Adressändringar och andra registerärenden meddelas kassören!**

Ordförande: Martin Wihlborg, Torsgatan 36, 431 38 Mölndal. Tel. 072-244 33 25,
e-post: pmartin.wihlborg@gmail.com

Kassör: Anders Eliasson, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla. Tel. 0522-64 21 86 dagtid,
Tel. 0522-66 42 00 kvällstid.

Ansvarig utgivare: Margareta Eliasson, Ernst Torulfsgatan 17A, 416 73 Göteborg,
Tel. 073-218 86 71, **e-post** mareliasson@gmail.com

I redaktionen: Margareta Eliasson, Anders Eliasson.

Hemsida: www.nordiskostmission.se

Vid insättning av minst 50:- på plusgiro 42 20 57-0 eller bankgiro 484-5350 får Ni vårt missionsblad 4 ggr om året.

ISSN 0345-8571